

[Morten Lange.]

sådan at den anden og bedre regering, der snart kommer, uden ophør kan gå videre med noget, som denne regering allerede har grundlagt. Det vil være et pænt lille led i testamentet, og vi håber, at vi her får det ridset i passende præcise vendinger fra landbrugsministeren.

Endelig har jeg sat en lille bemærkning i betænkningen om grus og sten. Den henfører til den kendsgerning, at landbrugsministeren i øjeblikket skal give tilladelse, hvis man ønsker i større stil at grave grus, sten og andre råstoffer fra overgrunden på sin ejendom. Det ser meget godt ud, at der her er en tilladelses- og med andre ord altså også, skulle man tro, en afslagshjemmel hos landbrugsministeren. Men sidst vi så på det, blev vi belært om, at landbrugsministeren skam ikke kunne gøre andet end give tilladelsen, og at tilladelse altid var blevet givet. Bl. a. i den anledning har mit parti fremsat et lovforslag, som skulle ordne disse forhold på en anden måde. Jeg kunne heri finde en formel anledning til at modsætte mig dette lovforslags gennemførelse. Men da partierne i folketinget modtog vort lovforslag overordentlig venligt og forstående, så vi fik indtrykket af, at en lovgivning på området i hovedsagen efter de retningslinjer, vi har antydnet, skulle have gode muligheder i fremtiden, skal jeg ikke være paragrafrytter og tydeliggøre mine afvigende standpunkter på det punkt ved at stille særskilte ændringsforslag. Jeg skylder blot den gode sammenhæng at understrege, at jeg ikke så godt på én gang, i hvert fald ikke uden at sige det, kan have et lovforslag liggende her, som har én løsning, og samtidig stemme for et lovforslag, der har en anden. Jeg har her præciseret mit synspunkt for god ordens skyld, og jeg skal altså blot understrege, at når jeg ikke går i yderligere aktion ved denne lejlighed, er det, fordi det er min fornemmelse, at der også i samtlige andre folketingspartier er en klar følelse af, at man ikke kan blive ved med i småbidder at grave det danske landskab væk og sælge det for passende profit, hvorefter der tilbage til eftertiden bliver et hul i jorden dér, hvor der var en meget interessant, hatformet bakke fra fortiden.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de to lovforslag til vedtagelse. De går ingen-

lunde så langt, som mit parti på en række områder kunne have ønsket, men tendensen i dem er på linje med, hvad vi har bragt i forslag; og som de skikkelige reformister, vi er på landbrugsområdet, er vi glade, når vi ser en sådan tendens. Vi håber blot, at den vil udvikle sig ved brug.

Landbrugsministeren (Henry Christensen): De resultater, vi har til behandling i form af de to nærværende lovforslag, har en betydelig forhistorie og skyldes et forudgående arbejde, der allerede blev omtalt og anerkendt ved første behandling. Det skal jeg derfor kun minde om. Jeg vil gerne føje til min tak for det arbejde og de drøftelser og forhandlinger, der har fundet sted i det nedsatte folketingsudvalg, hvor jeg har haft lejlighed til at deltage i nogle længere og, synes jeg, udelukkende frugtbare samråd, og hvor forhandlingen i det hele taget har været båret af den fælles indstilling og fælles vilje til at nå positive resultater, der i dag er kommet til udtryk i en betænkning afgivet af et enigt udvalg.

Jeg lægger naturligvis ligesom en række ordførere afgørende vægt på, at de landbrugslove, som vi har gennemført i denne vinter i folketinget, og hvoraf disse er de to sidste, har kunnet gennemføres i den brede enighed, som har været til stede. Jeg tror, at de fleste, der har haft kendskab til og føling med udviklingen i landbruget både her i landet og andre steder, er klar over, at når der sker store ændringer i forudsætningerne og en betydelig udvikling, kan der ofte opstå meget alvorlige og vanskelige spændinger, ikke mindst netop i jordlovgivningen. I vort samfund befinder landbruget sig stadig i en betydelig udvikling, og vi må se i øjnene, at dette vil fortsætte af mange grunde, tekniske, økonomiske og afsætningsmæssige, som jeg ikke her nærmere skal redegøre for. Jeg tror, at det i denne udvikling og med den udfordring, som dansk landbrug stadig vil stå over for, har overordentlig stor betydning, at der står en bred politisk opbakning bag de reformer, som vi forsøger at gennemføre, og som naturligvis først og fremmest danner rammen om den udvikling, der skal finde sted ude i de enkelte landbrugsbedrifter.

Jeg er enig i, som det er blevet fremhævet — det var vist især af hr. Erik Hansen